

“Dit document is een direct script van een studie die is bedoeld om via video te worden getoond. In de video worden relevante tekst, dia's, media en afbeeldingen getoond ter ondersteuning van de presentatie. Daarom kan het gebeuren dat deze tekst soms niet vlot leest of dat bepaalde teksten eigenaardig klinken. Ook kunnen er grammaticale fouten voorkomen die niet acceptabel zijn in literair werk. We moedigen u aan om het video-onderwijs te bekijken omdat het een aanvulling is op onderstaand schriftelijke onderwijs.”

Avond en morgen – Deel 3

In deel een van deze serie hebben we basismateriaal behandeld. We leerden dat in het begin de nacht eerst kwam en daarna de dag. We leerden ook hoe het fysieke concept terugverwijst naar de geestelijke werkelijkheid. We werden geboren in het duister en we kwamen tot het licht toen we het Woord van God tot ons namen.

In deel twee van deze serie leerden we hoe de rest van de TENACH, of het Oude Testament, deze uitleg bevestigt dat een Hebreeuws etmaal het model “*eerst nacht, daarna dag*” volgt.

In de laatste studie over dit onderwerp gaan we in op een aantal teksten uit het Brit Chadasja, of Nieuwe Testament, die deze gedachte ondersteunen. We geven ook antwoord op een aantal veel gehoorde bezwaren tegen het “*eerst nacht en daarna dag*” model.

Dus laten we gaan beginnen en naar enkele verzen gaan kijken uit het Nieuwe Testament.

De dood van onze Messias

Iemand die ter dood werd gebracht aan een paal, moest dezelfde dag nog worden begraven.

Deuteronomium 21:22-23

Verder, wanneer iemand een zonde begaan heeft waarop de doodstraf staat, en hij gedood wordt, en u hem aan een paal hangt, dan mag zijn dode lichaam niet aan de paal overnachten, maar moet u hem beslist **diezelfde dag nog begraven**. Een gehangene is namelijk door God vervloekt. U mag uw land, dat de HEERE (JHWH), uw God, u als erfelijk bezit geeft, niet onrein maken.

Jozua, die dezelfde naam heeft als onze Messias, bracht dit gebod tot uitvoer:

Jozua 8:29

De koning van Ai hing hij aan een paal, **tot de tijd van de avond**. En **rond zonsondergang** gaf Jozua bevel dat men zijn dode lichaam van de paal zou afnemen. Daarop wierpen zij het bij de ingang van de stadspoort neer en richtten daar een grote steenhoop bovenop, die er is tot op deze dag.

Dit gebod werd ook uitgevoerd voor onze Messias:

Johannes 19:31

Opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op de sabbat, omdat het de voorbereiding (de 14^e dag van de eerste maand) was (want de dag van die sabbat was een grote dag), vroegen de Joden dan aan Pilatus of hun benen gebroken en zij weggenomen mochten worden.

Volgens Deuteronomium 21 moesten de lichamen dezelfde dag van de paal worden gehaald. Hoeveel te meer als het voor een Sjabbat nacht was!

Als de Sjabbat pas zou beginnen met zonsopkomst, waarom hadden ze dan zo'n haast om de beenderen van de dieven te breken en ze van het kruis te halen bijna vijftien uur voordat de Sjabbat begon?

In het Oude Testament staat niet dat de lichamen niet op het kruis mogen blijven op de Sjabbat. Het gebod in de Torah was dat de lichamen dezelfde dag moeten worden afgehaald. Er staat in Johannes 19:31 niet dat de lichamen 's nachts niet op het kruis mochten blijven, maar dat "de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op de sabbat." Volgens de Torah moesten de lichamen voor het einde van de dag worden afgenomen. Johannes 19:31 maakt een verbinding tussen dat gebod uit de Torah en het begin van de Sjabbat. Dat is een duidelijke aanwijzing dat de Sjabbat die avond begon, en niet met zonsopkomst.

Lucas 23:52, 54

Deze ging naar Pilatus en vroeg om het lichaam van Jezus... **En het was de dag van de voorbereiding** en de sabbat brak aan ...

In de Nieuwe Bijbelvertaling wordt Lucas 23:54 als volgt vertaald:

Het was de voorbereidingsdag, de sabbat was bijna aangebroken.

"De Sjabbat brak aan" of "de Sjabbat was bijna aangebroken" is niet logisch als de Sjabbat pas bijna vijftien uur later zou beginnen!

Dat toont nogmaals aan dat de Hebreeuwse dag niet met zonsopkomst begon, maar met zonsondergang, het begin van de Hoge Sjabbat voor het Feest van de ongezuurde broden.

De opstanding

Johannes vertelt ons wanneer Maria Magdalena het graf bezocht om het lichaam van Jesjoea te zalven:

Johannes 20:1

En op de eerste dag van de week ging Maria Magdalena vroeg, **toen het nog donker was**, naar het graf, en zij zag dat de steen van het graf weggenomen was.

Toen het "nog donker" was betekent dat de zonsopkomst nog niet had plaatsgevonden. Johannes noemt dit tijdstip, de tijd voor zonsopkomst, de 'eerste dag van de week'.

Dat bewijst dat de eerste dag van de week begon voordat de zon opkwam! Dat betekent dat de eerste dag

van de week, volgens Johannes, niet met zonsopkomst begon, maar met zonsondergang de vorige avond.

Jesjoea als onze Eersteling

Jesjoea was ons Pascha offer. Maar toen Hij opstond, was Hij de Hogepriester naar de orde van Melchizedek, die dus de verantwoordelijkheid had voor het bewegen van de eersteling voor JHWH.

Romeinen 8:23

En dat niet alleen, maar ook wijzelf, die de **eerstelingen** van de Geest hebben, ook wijzelf zuchten in onszelf, in de verwachting van de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van ons lichaam.

1 Corinthiërs 15:20

Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden en is de **Eersteling** geworden van hen die ontslapen zijn.

1 Corinthiërs 15:23

Ieder echter in zijn eigen orde: Christus als **Eersteling**, daarna wie van Christus zijn, bij Zijn komst.

Jacobus 1:18

Overeenkomstig Zijn wil heeft Hij ons gebaard door het Woord van de waarheid, opdat wij in zeker opzicht **eerstelingen** van Zijn schepselen zouden zijn.

De Hogepriester in de tempel had de opdracht om de eersteling van de gerst te bewegen voor JHWH. Dat wordt ook wel de Dag van de Eersteling genoemd.

Jesjoea moest dit ook vervullen in de orde van Melchizedek. Dat moest gebeuren op de dag na de Sjabbat:

Leviticus 23:11

Hij moet de schoof voor het aangezicht van de HEERE bewegen, opdat Hij een welgevallen in u vindt. **Op de dag na de sabbat** moet de priester de schoof bewegen.

We weten dat Jesjoea als Eersteling opstond voordat het licht was. Toen was de steen al weggerold.

Johannes 20:1

En op de eerste dag van de week ging Maria Magdalena vroeg, **toen het nog donker was**, naar het graf, en zij zag dat de steen van het graf weggenomen was.

Dus de Bijbel definieert de periode na zonsondergang, voor de ochtend, als de “volgende dag”.

Het is daarbij interessant dat de Talmoed vertelt dat in de eerste eeuw de sikkel in het graan moest worden geslagen op het moment dat de zon onderging op de wekelijkse Sjabbat. Dus in de eerste eeuw erkenden ze met hun gebruik dat een nieuwe dag begint op het moment dat de zon ondergaat.

*De Misjna uit de tweede eeuw bevestigt dat toen de Sadduceeën de Tempel bestuurden, de sikkel in het graan werd geslagen op het moment dat **de zon onderging op de wekelijkse Sjabbat**.*

(Menahot 10:1-4, Jacob Neusner vertaling, pp. 753-754).

Dat is omdat de sikkel in het staande graan moet worden geslagen op dezelfde dag als Eerstelingen:

Deuteronomium 16:9

Zeven weken moet u voor uzelf aftellen. U moet de zeven weken beginnen te tellen vanaf het moment dat men met de sikkel begint te oogsten in het staande koren.

Bezwaren tegen een “eerst nacht, daarna dag” Model

Er is een aantal bezwaren tegen het feit dat een Hebreeuwse dag 's nachts begint. In dit gedeelte gaan we een aantal van die bezwaren bij langs.

Genesis 19:33-34

Zij gaven **die nacht** hun vader wijn te drinken. De eerstgeborene kwam en sliep met haar vader. Hij merkte niet dat zij kwam liggen en evenmin dat zij weer opstond. En het gebeurde de **volgende dag (macharat)** dat de eerstgeborene tegen de jongste zei: Zie, ik heb de **afgelopen nacht** met mijn vader geslapen; laten we hem ook **vannacht** wijn te drinken geven. Kom, slaap met hem, zodat wij door onze vader het leven geven aan nageslacht.

Het eerste dat hieruit vaak wordt aangehaald is dat ze die nacht wijn dronken. Onmiddellijk daarna wordt ons verteld over de “volgende dag”. Een aantal mensen denkt daarbij dat de “volgende dag” het daglicht is, en daardoor denken ze dat de morgen begint op de volgende dag.

Op het eerste gezicht klinkt dat niet vreemd, maar als we het van dichterbij bekijken, dan klopt het toch niet. Waarom niet?

De **volgende dag** zei de eerstgeborene tegen de jongste: Zie, ik heb de **afgelopen nacht** met mijn vader geslapen;

Wanneer zei de Eerstgeborene dit? Was dat tijdens de dag of 's nachts?

Genesis 19:34- 35

Laten we hem ook **vannacht** wijn te drinken geven. Kom, slaap met hem, zodat wij door onze vader het leven geven aan nageslacht. Zij gaven hun vader ook **die nacht** wijn te drinken en de jongste stond op en sliep met hem. Hij merkte niet dat zij kwam liggen en evenmin dat zij weer opstond.

We kunnen niet bewijzen wanneer ze het zei. Als dit overdag werd gezegd, dan is dat misschien bewijs dat daglicht het begin is van een nieuwe Hebreeuwse dag. Als dit 's nachts werd gezegd, dan is dat bewijs dat een nieuwe Hebreeuwse dag 's nachts begint.

Omdat de context niet duidelijk maakt wanneer dit werd gezegd, bewijst dit gedeelte niets voor welke positie dan ook.

Exodus 10:13

Mozes strekte zijn staf uit over Egypte en de HEER liet een oostenwind over het land waaien, heel **die dag** en heel **die nacht**. Toen de ochtend aanbrak had de oostenwind sprinkhanen aangevoerd

Hiervan wordt gezegd dat “Die dag hoort bij die nacht” en dus komt de dag eerst en daarna de nacht.

Er is wat voor te zeggen, tenminste in onze taal.

Het argument zit vast op het woord “die” dat zowel voor “dag” als voor “nacht” staat.

In het Hebreeuws is “die dag” niet verbonden met “die nacht.” Het wordt langzamerhand “de nacht.”

Laten we eens kijken naar een letterlijke Hebreeuwse vertaling ...

Exodus 10:13 – Letterlijke Hebreeuwse vertaling

En Mozes strekte zijn staf uit tegen het van Egypte en JHWH had een oostenwind over het land gestuurd **die hele dag**, en **de hele nacht**; de morgen was geweest en de oostenwind had de sprinkhanen meegevoerd.

We zien dat als we het letterlijke Hebreeuws bestuderen, de vorige dag NIET is verbonden met de volgende nacht. Dus we ontdekken dat Exodus 10:13 eigenlijk aansluit bij een “nacht eerst, daarna dag” model van een Hebreeuwse dag van 24 uur.

Exodus 16:22-27

Op de **zesde dag** gebeurde het dat zij een dubbele hoeveelheid brood verzamelden, twee gomers voor één persoon. Al de leiders van de gemeenschap kwamen dat aan Mozes vertellen. Hij zei toen tegen hen: Dat is het wat de HEERE (JHWH) gesproken heeft. **Morgen** is het de rustdag, de heilige sabbat voor de HEERE (JHWH)! Wat u bakken wilt, bak het, en kook wat u koken wilt, en laat alles wat er overblijft voor uzelf liggen om het **tot de volgende morgen te bewaren**. Zij lieten het staan **tot de volgende morgen**, zoals Mozes geboden had, en nu stonk het niet en waren er geen maden in. Toen zei Mozes: Eet dit vandaag, want **vandaag is het de sabbat** voor de HEERE (JHWH). U zult het vandaag buiten niet vinden. Zes dagen moet u het verzamelen, maar op de zevende dag is het sabbat. Dan zal het er niet zijn. Het gebeurde echter op de zevende dag dat sommigen van het volk eropuit gingen om brood te verzamelen, maar zij vonden niets.

Hierbij wordt beweerd dat de “volgende dag” een Sjabbat was, en dat zou bewijzen dat de dag het begin is van het Hebreeuwse etmaal omdat ze inzamelden op de zesde dag en in de morgen was het de 7^e dag.

In werkelijkheid is dit geen onderbouwing voor een “dag eerst” maar ook niet voor een “nacht eerst” model. Ze verzamelden het brood bij daglicht op de zesde dag. Ze bewaarden het brood tot de morgen, dat wil zeggen dat ze eerst de hele nacht door moesten voordat het morgen werd. Deze gebeurtenis past bij beide modellen voor een etmaal.

Of iemand nu gelooft in een “dag eerst” of een “nacht eerst” model, de morgen na de 6^e dag is het altijd de 7^e dag.

Exodus 18:13

Het gebeurde dan de volgende dag dat Mozes zitting hield om recht te spreken over het volk. Het volk stond voor Mozes, van de morgen tot de avond.

Hierbij wordt aangegeven dat het de volgende dag was van de morgen tot de avond.

Dat is waar.

Of je nu voorstander bent van een “dag eerst” of “nacht eerst” model, morgen tot avond is altijd de volgende dag. In deze context, past de focus van morgen tot avond in de tijdsperiode, omdat het daglicht is als de gemeenschap bij Mozes komt voor uitspraken.

Dus in het belang van beslissen of de dag of de nacht eerst komt, is dit vers voor geen van beide posities erg behulpzaam.

Exodus 32:5-6

Toen Aäron dat zag, bouwde hij er een altaar voor, en Aäron kondigde aan: **Morgen** is er een feest voor de HEERE (JHWH)! Zij stonden de **volgende dag** vroeg op, brachten brandoffers en brachten ook dankoffers. Het volk ging daarna zitten om te eten en te drinken; vervolgens stonden zij op om uitbundig feest te vieren.

Hier wordt gezegd dat “morgen” een feest voor JHWH is, waarbij ze de volgende dag opstonden.

Of je nu voorstander bent van een “dag eerst” of “nacht eerst” model, de volgende morgen die volgt op de voorgaande periode van daglicht, is altijd de volgende dag.

Dus om te kunnen bepalen wat er eerst komt, dag of nacht, is dit vers voor geen van beide posities erg behulpzaam.

Leviticus 6:20

Dit is de offergave van Aäron en zijn zonen, die zij aan de HEERE moeten aanbieden op de dag dat hij gezalfd wordt: het tiende deel van een efa meelbloem als een voortdurend graanoffer. **'s Morgens de ene helft ervan, en 's avonds de andere helft ervan.**

Hier wordt gesteld dat het offer voor JHWH moest worden gebracht aan het begin van de dag.

Maar er staat niet dat het offer aan het begin van de dag aan JHWH moest worden gebracht.

Er staat gewoon dat het offer zowel in de ochtend als in de avond wordt gebracht. Of in een tekst de morgen eerst wordt genoemd of eerst de avond is in deze discussie helemaal niet van belang. Soms wordt de avond bijvoorbeeld eerst genoemd.

Daniel 8:26

Wat betreft het visioen van **de avond en de morgen**, wat gezegd is, dat is de waarheid. En u, houd het visioen geheim, want er komen nog vele dagen vóór het gebeuren zal.

Of in de Psalmen.

Psalm 55:18

's Avonds, en 's morgens, en 's middags zal ik klagen en kermen, en Hij zal mijn stem horen.

Of Leviticus 24:3

Leviticus 24:3

Aäron moet die voor het aangezicht van de HEERE (JHWH) voortdurend verzorgen, van de avond tot de volgende morgen, aan de buitenkant van het voorhangsel van de getuigenis in de tent van ontmoeting. Het is een eeuwige verordening, al uw generaties door.

We gaan verder.

Leviticus 7:15

En het vlees van het lof- en dankoffer moet gegeten worden op de dag dat hij het aanbiedt. Men mag niets ervan tot de volgende morgen overlaten.

De vraag wordt *“hoe kan je alles op dezelfde dag eten en niets overlaten tot de morgen, als je dag begint met de avond?”*

Het antwoord kun je hier in de context vinden. In de volgende verzen wordt uitgelegd hoe sommige offers de volgende dag zouden worden gegeten. Gewoonlijk zouden de mensen in de ochtend weer beginnen te eten.

Numeri 11:32

En het volk stond op, die hele dag en die hele nacht, en heel de volgende dag, en men verzamelde de kwakkels. Wie het minst had, had tien homer verzameld, en men spreidde ze wijd voor zich uit, rondom het kamp.

Soms wordt hier geprobeerd om een verbinding te maken tussen de eerste dag en de eerste nacht als een complete Hebreeuwse periode van 24 uur.

Dag en nacht zijn tegenovergesteld en als we ze tegenover elkaar zetten, dan hebben we het over een periode van 12 uur. Dat wordt al zo gedefinieerd vanaf het begin, in Genesis, en door het hele Nieuwe Testament heen en we hebben daarvoor al meerdere voorbeelden gegeven in deze studie.

In dit vers wordt niet een Hebreeuwse dag van 24 uur gedefinieerd, maar er staat gewoon dat het inzamelen van de kwartels begon toen het daglicht was, en dat het de hele nacht doorging en duurde totdat het opnieuw daglicht werd.

Een poging om dit vers te laten definiëren wanneer een Hebreeuwse periode van 24 uur eruit ziet doet geen recht aan de context. Er zijn perioden van daglicht (*jom*) in de context, een eerste *jom*, en een tweede *jom*.

We gaan verder met het volgende bezwaar.

Jozua 7:6-13

Toen scheurde Jozua zijn kleren en hij wierp zich met het gezicht ter aarde, voor de ark van de HEERE, **tot de avond**, hij en de oudsten van Israël; en zij wierpen stof op hun hoofd. En Jozua zei: Ach, Heere HEERE (JHWH), waarom hebt U dit volk de Jordaan toch laten oversteken, om ons in de hand van de Amorieten te geven, om ons om te brengen? Hadden wij maar besloten aan de overzijde van de Jordaan te blijven! O, Heere, wat zal ik zeggen, nu Israël voor zijn vijanden heeft moeten vluchten? Als de Kanaänieten en alle inwoners van het land dit zullen horen, zullen zij ons omsingelen en onze naam van de aarde uitroeien. Wat zult U dan voor Uw grote Naam doen? Toen zei de HEERE (JHWH) tegen Jozua: Sta op, waarom ligt u zo met het gezicht ter aarde? Israël heeft gezondigd. Ook hebben zij Mijn verbond, dat Ik hun geboden had, overtreden. Bovendien hebben zij genomen van wat met de ban gewijd was, en ook gestolen, en ook gelogen, en zij hebben het ook bij hun huisraad gelegd. Daarom zullen de Israëlieten niet kunnen standhouden tegenover hun vijanden. Zij zullen voor hun vijanden vluchten, want zij liggen onder de ban. Ik zal voortaan niet meer met u zijn als u de ban niet uit uw midden wegvaagt. Sta op, heilig het volk, en zeg: Heilig u **voor morgen**. Want zo zegt de HEERE (JHWH), de God van Israël: Er is een ban in uw midden, Israël! U zult niet tegenover uw vijanden kunnen standhouden totdat u de ban uit uw midden wegdoet.

Hier wordt gesteld dat Jozua voor JHWH lag totdat het avond was, dus de avond kan niet het begin zijn van de volgende dag, omdat JHWH noemt dat de mensen zichzelf moeten heiligen voor morgen.

Maar wij zijn het er mee eens dat een nieuwe dag niet begint bij de avond. Avond is de periode die duurt van zonsondergang totdat het helemaal donker is. We hebben dat behandeld in het begin van deze studieresie. Dus avond omvat ook een overgang van de vorige dag naar de nieuwe dag.

In het volgende hoofdstuk bijvoorbeeld, wordt de avond genoemd als het moment voor en tot aan zonsondergang.

Jozua 8:29

De koning van Ai hing hij aan een paal, tot de tijd van de avond. En rond zonsondergang gaf Jozua bevel dat men zijn dode lichaam van de paal zou afnemen. Daarop wierpen zij het bij de ingang van de stadspoort neer en richtten daar een grote steenhoop bovenop, die er is tot op deze dag.

We hebben al eerder in deze studie vastgesteld dat een nieuwe dag niet begint door een knop om te zetten. De dagen vermengen zich met elkaar totdat het helemaal donker is.

Als Jozua voor JHWH lag tot de avond, kan dat voor zonsondergang zijn of tijdens zonsondergang, net zoals blijkt uit Jozua 9. Het was misschien niet helemaal donker en dus geen nieuwe dag.

Als je onze studie "[Was het laatste avondmaal een Paschamaaltijd?](#)" hebt gezien, dan weet je bovendien dat er in de Hebreeuwse uitleg twee avonden per dag zijn. Een avond begint rond de middag en een avond begint rond zonsondergang. De periode daartussen kan de periode zijn waarover het in Jozua gaat. Het kan dus elk moment tussen de middag en zonsondergang zijn, of zelfs na zonsondergang als het donker wordt.

Dus als JHWH zegt dat het volk zich morgen moet heiligen, dan is dat volledig te rijmen met zowel een 'nacht eerst' als een 'dag eerst' model. Deze verzen zijn voor geen van beide posities een nuttig argument.

Rechters 19:9

Toen stond de man op om weg te gaan, hij en zijn bijvrouw en zijn knecht. Zijn schoonvader, de vader van de jonge vrouw zei echter: Zie toch, **de dag is voorbij en het wordt avond**. Blijf toch **overnachten!** Zie, **de dag legt zich te ruste**, overnacht hier en laat je hart vrolijk zijn. Dan kun je **morgen** vroeg opstaan om je weg te gaan naar je tent.

Soms wordt er gezegd dat de “morgen” in dit gedeelte verwijst naar een nieuwe Hebreeuwse dag van 24 uur. Maar is je ook iets opgevallen? De dag waarvan wordt gezegd dat die ten einde loopt, is het moment dat de dag richting de avond liep. Er is hier minder steun voor een volledig Hebreeuws etmaal dat in de morgen begint, en significant bewijs dat het Hebreeuwse etmaal eindigt in de avond.

1 Samuel 19:10-11

Toen probeerde Saul David met de speer aan de wand te spietsen, maar hij ontweek Saul, zodat de speer de wand trof. In die nacht vluchtte David en ontkwam. Maar Saul stuurde boden naar het huis van David om hem te bewaken en om hem 's morgens te doden. Michal, zijn vrouw, vertelde David echter: Als je jezelf vannacht niet in veiligheid brengt, word je morgen gedood.

Het was al nacht toen David werd gezegd dat hij 's ochtends moest vluchten, en dat wordt gedefinieerd als morgen. Dat wekt de suggestie dat een nieuw Hebreeuws etmaal inderdaad in de morgen begint.

Hoewel “*machar*” vaak morgen betekent, kan het ook gewoon ‘*de komende tijd*’ of ‘*later*’ betekenen.

Strong's H309

morgen, binnenkort, in de toekomst
morgen (de dag die volgt op de huidige dag)
in een toekomstige tijd

Bijvoorbeeld:

Genesis 30:33

Mijn gerechtigheid zal **morgen (machar)** voor mij getuigen, als u komen zult om mijn loon in ogenschouw te nemen; alles wat niet gespikkeld en gevlekt is onder de geiten en wat niet zwart is onder de schapen, mag als door mij gestolen beschouwd worden.

We zien hier dat het woord niet letterlijk morgen betekent. Nog een voorbeeld:

Exodus 13:14 (NBG51)

En wanneer uw zoon u **later (machar)** zal vragen: Wat betekent dat? dan zult gij tot hem zeggen: Met een sterke hand heeft de Here ons uit Egypte, uit het diensthuis, geleid

En hier zien we nogmaals dat dit woord niet altijd letterlijk over morgen gaat. Het wordt tegenover ‘die nacht’ gesteld, de ‘tijd die komt’ of ‘later’, daarom lijkt het over “*daglicht*” of “*morgen*” te gaan.

Deze verzen zijn voor geen van beide posities waardevolle argumentatie.

1 Samuel 28:8-19

Saul vermoedde zich, trok andere kleren aan en ging op weg, en twee mannen met hem. Zij kwamen 's **nachts** bij de vrouw aan en hij zei: Voorzeg mij toch door de geest van een dode;

roep voor mij op wie ik u zal zeggen. Toen zei de vrouw tegen hem: Zie, u weet wat Saul gedaan heeft, dat hij de dodenbezweerders en de waarzeggers uit dit land heeft uitgeroeid. Waarom spant u dan een valstrik voor mijn leven, om mij te doden? Saul zwoer haar bij de HEERE (JHWH) en zei: Zo waar de HEERE (JHWH) leeft, u zal om deze zaak geen straf overkomen. Toen zei de vrouw: Wie zal ik voor u oproepen? En hij zei: Roep Samuel voor mij op. Toen de vrouw Samuel zag, schreeuwde zij met luide stem. De vrouw zei tegen Saul: Waarom hebt u mij bedrogen? Want u bent Saul! De koning zei tegen haar: Wees niet bevreesd, maar wat ziet u? Toen zei de vrouw tegen Saul: Ik zie een goddelijk wezen uit de aarde opkomen. Hij zei tegen haar: Wat is zijn gestalte? Zij zei: Er komt een oude man op, en hij heeft een mantel om. Toen wist Saul dat het Samuel was. Hij knielde met zijn gezicht ter aarde en hij boog zich neer.

Samuel zei tegen Saul: Waarom hebt u mijn rust verstoord door mij op te roepen? Toen zei Saul: Ik ben in grote nood, want de Filistijnen strijden tegen mij en God is van mij weggegaan: Hij antwoordt mij niet meer, niet door de dienst van de profeten, en ook niet door dromen. Daarom heb ik u geroepen, om mij te laten weten wat ik doen moet. Toen zei Samuel: Waarom raadpleegt u mij dan, als de HEERE (JHWH) van u weggegaan is en uw vijand geworden is? Want de HEERE (JHWH) heeft gedaan zoals Hij door mijn dienst gesproken heeft: Hij heeft het koninkrijk van uw hand gescheurd en dat aan uw naaste gegeven, aan David. Omdat u niet naar de stem van de HEERE (JHWH) geluisterd hebt, en Zijn brandende toorn niet uitgevoerd hebt tegen Amalek, daarom heeft de HEERE (JHWH) u dit heden aangedaan. En de HEERE (JHWH) zal mét u ook Israël in handen van de Filistijnen geven, en **morgen** zullen u en uw zonen bij mij zijn; ook zal de HEERE (JHWH) het leger van Israël in handen van de Filistijnen geven.

Er wordt verondersteld dat de hierboven genoemde “*morgen*” een verwijzing was naar de komende morgen. Maar de gebeurtenis die voor morgen werd aangekondigd is nooit gebeurd.

Dus deze verzen zijn voor geen van beide posities bewijs.

1 Samuel 30:17

David sloeg op hen in van de **schemering** tot aan de **avond van de volgende dag**; er ontkwam niemand van hen, behalve vierhonderd jongemannen, die op kamelen reden en ontvluchtten.

Er wordt gesteld dat de volgende dag niet zou worden genoemd als het Hebreeuwse etmaal in de avond eindigt.

Maar dat moet wel. De avond loopt van de periode voor zonsondergang tot aan zonsondergang totdat het nacht wordt.

Omdat een dag eindigt in de avond, moet die juist wel worden gedefinieerd. Als de genoemde periode in de avond voor zonsondergang viel, zou het dezelfde dag zijn. Als de genoemde tijd na zonsondergang was en overging in het duister, dan zou het de volgende dag zijn.

Het is zelfs zo dat als het Hebreeuwse etmaal in de ochtend begon, het met ‘avond tot avond’ overbodig was om te spreken over de volgende dag, omdat de avond ver na de morgen komt.

Als dit vers al bewijs is, dan is het sterk bewijs voor het model “*eerst nacht, daarna dag*”.

2 Samuel 24:13-15

Zo kwam Gad bij David. Hij maakte hem dit bekend en zei tegen hem: Zal er zeven jaar

hongersnood over u komen in uw land? Of wilt u drie maanden vluchten voor uw vijanden, terwijl die u achtervolgen? Of zal er drie dagen pest in uw land zijn? Welnu, overweeg dit en zie wat voor antwoord ik Hem Die mij gezonden heeft, moet brengen. Toen zei David tegen Gad: Het benauwt mij zeer. Laten wij toch in de hand van de HEERE (JHWH) vallen, want Zijn barmhartigheid is groot. Laat mij echter niet in de hand van mensen vallen.

Toen gaf de HEERE (JHWH) een uitbraak van de pest in Israël, vanaf de morgen tot op de vastgestelde tijd. En er stierven van het volk, van Dan tot Berseba, zeventigduizend mannen.

We zien hier dat de plaag van drie dagen in de morgen begon. Drie dagen pest kan ook worden uitgelegd als drie letterlijke dagen. Omdat dit tekstgedeelte geen definitie geeft van een dag in de zin van een etmaal, maar gewoon drie dagen omvat, kunnen we dit Schriftgedeelte niet gebruiken als bewijs voor een van beide posities.

Hoe het ook zijn, soms beginnen dingen gewoon 's avonds:

Exodus 12:18

In de eerste maand moet u ongezuurde broden eten **vanaf de avond** van de veertiende dag van de maand **tot de avond** van de eenentwintigste dag van de maand.

Klaagliederen 3:22-23

Het is de goedertierenheid van de HEERE (JHWH) dat wij niet omgekomen zijn,
dat Zijn barmhartigheid niet opgehouden is!
Nieuw zijn ze, elke morgen;
groot is Uw trouw!

Er wordt gesteld dat ze elke morgen nieuw zijn omdat de morgen een nieuwe dag aanduidt. Dat is natuurlijk een veronderstelling. Bijvoorbeeld rein worden nadat je onrein bent geweest, begint in de avond. Wij zouden zeggen dat dat is omdat dan een nieuwe dag begint.

Leviticus 11:24

Door deze dieren verontreinigt u uzelf. Al wie hun kadavers aanraakt, is **onrein tot de avond**.

Leviticus 11:25

En al wie een deel van hun kadaver draagt, moet zijn kleren wassen en is **onrein tot de avond**.

Leviticus 11:27

Ook zijn alle zoogangers onder al de dieren die op vier poten gaan, voor u onrein. Al wie hun kadaver aanraakt, is **onrein tot de avond**.

Leviticus 11:28

En wie hun kadaver draagt, moet zijn kleren wassen en is **onrein tot de avond**; ze zijn voor u onrein.

We gaan verder met het volgende bezwaar, Jona 4.

Jona 4:6-7

En de HEERE (JHWH) God beschikte een wonderboom en liet hem boven Jona opschieten, zodat er schaduw zou zijn boven zijn hoofd, om hem te bevrijden van zijn kwelling. Jona was

erg blij met de wonderboom. **De volgende dag** beschikte God **bij het aanbreken van de dageraad** een worm, die de wonderboom stak, zodat hij verdorde.

Hier wordt gesteld dat “**bij het aanbreken van de dageraad**” gedefinieerd wordt als de volgende dag. Ten eerste staat er niet dat de dageraad de volgende dag definieert, er staat wanneer het dageraad werd het de volgende dag was. Dat geldt echter voor beide modellen. De context begint tijdens de dag van de voorgaande dag. Daarna volgt de nacht, waarna de morgen de volgende dag is of je nu gaat voor een “dag eerst, daarna nacht” model, of een “nacht eerst, daarna dag” model.

Deze twee verzen zijn geen enkel bewijs voor een van beide posities We gaan verder.

Zacharia 14:7

Maar er zal één dag zijn, die de HEERE (JHWH) bekend zal zijn, geen dag en geen nacht. Het zal geschieden ten tijde van de avond dat het licht blijft.

Omdat dag hier eerst wordt genoemd en daarna nacht, wordt er verondersteld dat daglicht het begin moet zijn van een Hebreeuwse dag.

Als we een dergelijke manier van interpretatie gaan toepassen, dan zou dat in de hele Schrift moeten staan. Maar dat is niet zo. Soms wordt de nacht genoemd als voorafgaand aan de dag, bijvoorbeeld:

Deuteronomium 1:33

Die voor u uit ging op de weg, om voor u een plaats te zoeken om uw tenten op te zetten; 's nachts met het vuur, om u de weg te tonen die u moest gaan, en overdag met de wolk.

We zien dus dat de volgorde waarin “dag” of “nacht” wordt genoemd helemaal niet relevant is voor het definiëren van een Hebreeuws etmaal.

In Mattheus 28:1, Marcus 16:2 en Lucas 24:1...wordt gesteld dat de Sjabbat eindigde met zonsopkomst.

Mattheus 28:1

Laat na de sabbat, toen het licht begon te worden op de eerste dag van de week, kwamen Maria Magdalena en de andere Maria om naar het graf te kijken.

Laten we Mattheus 28:1 echter zorgvuldig lezen. Het was na de Sjabbat, tegen het aanbreken van de dag. Als de dag bijna aanbreekt, is het nog geen dageraad, maar er vlakbij. Maar het was al na de Sjabbat voordat het dageraad was. Dat is bewijs dat de Sjabbat afliep toen de zon onderging omdat het nog niet licht was toen Maria Magdalena en de andere Maria naar het graf gingen.

Marcus 16:2-4

En heel vroeg op de eerste dag van de week kwamen zij bij het graf, toen de zon opging. En zij zeiden tegen elkaar: Wie zal voor ons de steen van de ingang van het graf wegrollen? En toen zij opkeken, zagen zij dat de steen weggerold was, want hij was heel groot.

Toen ze aankwamen werd het licht. Hier wordt genoemd dat de zon was opgekomen en dat de Sjabbat voorbij was. Ze gingen blijkbaar op weg toen het nog donker was, dat lezen we in Mattheus 28:1, en kwamen aan toen het donker was. Maar pas toen de dag was aangebroken realiseerden ze zich dat de steen al was weggerold.

Lucas 24:1-2

En op de eerste dag van de week gingen zij, **heel vroeg in de morgen**, naar het graf en brachten de specerijen mee die zij gereedgemaakt hadden, en sommigen gingen met hen mee. Zij nu vonden de steen afgewenteld van het graf.

Lucas vat de gebeurtenis samen en is consistent met zowel het verhaal van Marcus als van Mattheus.

Johannes is het meest duidelijk en verwoordt het bijna net zoals Mattheus.

Johannes 20:1

En op de eerste dag van de week ging Maria Magdalena vroeg, **toen het nog donker was**, naar het graf, en zij zag dat de steen van het graf weggenomen was.

Net zoals Mattheus, vermeldt Johannes dat Maria aankwam toen het nog donker was en bijna ochtend.

Er zijn mensen die willen suggereren dat het woord voor donker hier niet donker betekent, maar gewoon een klein beetje donker.

Maar hoe je het woord ook interpreteert, het wordt tegenover de aanwezigheid van licht gezet, als het tegenovergesteld van licht. Bijvoorbeeld:

Johannes 12:46

Ik ben **een licht**, in de wereld gekomen opdat ieder die in Mij gelooft, niet in de **duisternis** blijft.

We gaan verder.

Johannes 6:16-22

En toen **het avond werd**, daalden Zijn discipelen af naar de zee. En toen zij in het schip gegaan waren, staken zij de zee over naar Kapernaüm. En **het was al donker geworden** en Jezus was nog niet naar hen toe gekomen. En de zee werd onstuimig, want er waaide een harde wind. En toen zij ongeveer vijftwintig of dertig stadiën geroeid hadden, zagen zij Jezus (Jesjoea) op de zee lopen en dicht bij het schip komen, en zij werden bevreesd. Maar Hij zei tegen hen: Ik ben het, wees niet bevreesd. Zij wilden Hem dan in het schip nemen, en meteen bereikte het schip het land waar zij naartoe voeren.

De volgende dag zag de menigte, die aan de overkant van de zee stond, dat daar geen ander scheepje was dan dat ene waar Zijn discipelen in gegaan waren, en dat Jezus met Zijn discipelen niet in het scheepje gegaan was, maar dat Zijn discipelen alleen weggevaren waren.

Hier wordt genoemd dat als de volgende dag aanbreekt, die na het donker komt. Maar de context van het verhaal begint op de voorgaande dag, in de avond en daarna wordt het donker en is het de volgende dag. Ook een punt van aandacht is het feit dat avond en nacht vaak tegenover dag, in de zin van daglicht, worden gezet. Dat betekent niet perse dat een nieuwe dag is aangebroken, maar dat er een nieuwe periode van daglicht was geweest. In zowel onze taal als in het Hebreeuws kan het woord voor dag gewoon verwijzen naar daglicht, niet perse naar een volledig etmaal. Dat geldt zeker als de context een tegenstelling maakt tussen de genoemde periode van een nacht dan de dag, of echt daglicht, dat er na volgt. Bijvoorbeeld:

Handelingen 4:3

En zij sloegen de handen aan hen en zetten hen gevangen tot de **volgende dag**, want het was **al avond**.

Handelingen 23:31-32

Dus namen de soldaten Paulus mee en brachten hem 's nachts naar Antipatris, zoals hun bevolen was. En de **volgende dag** lieten zij de ruiters met hem verdergaan en keerden zelf naar de kazerne terug.

De nacht en dag worden tegenover elkaar gezet, net zoals bij nacht en daglicht.

Zoals je ziet is dit een ingewikkeld onderwerp en het is dan ook niet vreemd dat er veel discussie is over deze kwestie. We moedigen je aan om het zelf te bestuderen en welke positie jij ook kiest, denk alsjeblieft ook aan anderen. We proberen immers allemaal zo goed mogelijk te wandelen in Zijn Woord.

We hopen dat je door deze studie gezegend wordt en vergeet niet om alles te blijven onderzoeken.
Sjalom

*We bidden dat deze studie je tot zegen is geweest en vergeet niet om alles te blijven onderzoeken.
Sjalom! Wil je meer weten over dit en andere onderwerpen, bezoek dan www.119ministries.nl*

Sjalom, dat Jahweh u mag zegenen in uw wandel in het volledige Woord van God.

EMAIL: info@119ministries.com (USA); info@119ministries.nl

FACEBOOK: www.facebook.com/119Ministries; www.facebook.com/119ministriesnederland

WEBSITE: www.TestEverything.net & www.119ministries.nl

TWITTER: www.twitter.com/119Ministries# (USA)